

PHƯƠNG ÁN

**Ứng phó với thiên tai theo cấp độ rủi ro thiên tai
năm 2023 trên địa bàn huyện Tân Uyên**

(Kèm theo Quyết định số: /QĐ-UBND ngày /6/2023 của UBND huyện Tân Uyên)

I. CÁC CĂN CỨ PHÁP LÝ, MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Cơ sở pháp lý

- Luật Phòng, chống thiên tai năm 2013;
- Các Nghị định của Chính phủ: Số 66/2021/NĐ-CP ngày 06/7/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Đê điều; số 30/2017/NĐ-CP ngày 21/3/2017 quy định tổ chức, hoạt động ứng phó sự cố, thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn;
- Các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ: số 44/2014/QĐ-TTg ngày 15/8/2014 quy định chi tiết về cấp độ rủi ro thiên tai; số 03/2020/QĐ-TTg ngày 13/01/2020 quy định về dự báo, cảnh báo và truyền tin thiên tai; số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021 quy định về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai;
- Chỉ thị số 09/CT-TTg ngày 01/6/2022 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường công tác phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn;
- Sổ tay Hướng dẫn xây dựng phương án ứng phó tương ứng với các cấp độ rủi ro thiên tai, ban hành kèm theo Quyết định số 02/QĐ-TWPCCTT ngày 18/2/2020 của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng chống thiên tai.
- Quyết định số 37/QĐ-UBND ngày 13/01/2022 của UBND tỉnh Lai Châu phê duyệt Kế hoạch phòng chống thiên tai trên địa bàn tỉnh Lai Châu đến năm 2025.
- Quyết định số 350/QĐ-UBND ngày 31/3/2023 của UBND huyện Tân Uyên kiện toàn Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện Tân Uyên;
- Kế hoạch số 907/KH-UBND ngày 25/5/2021 của UBND huyện Tân Uyên về PCTT&TKCN huyện Tân Uyên giai đoạn 2021-2025.

2. Mục đích

- Hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do thiên tai gây ra. Kịp thời di dời, sơ tán dân ở khu vực xung yếu, có nguy cơ cao đến nơi ở an toàn, ổn định, chắc chắn.
- Nâng cao hiệu quả trong lãnh đạo, chỉ đạo điều hành, xử lý tình huống, sự cố, sự phối hợp đồng bộ ở các cấp, ngành để chủ động trong phòng tránh, ứng phó hiệu quả khi xảy ra thiên tai.

3. Yêu cầu

- Huy động cả hệ thống chính trị vào cuộc, huy động toàn dân, toàn xã hội tham gia công tác phòng chống, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai.

- Huy động mọi nguồn lực để phòng chống, ứng phó khắc phục hậu quả thiên tai. Vận động mọi tổ chức, cá nhân, Doanh nghiệp, hộ gia đình chủ động phòng chống, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai, không trông chờ vào sự hỗ trợ của Nhà nước.

- Tất cả các ngành, các cấp quán triệt và thực hiện nghiêm túc phương châm “4 tại chỗ” (chỉ huy tại chỗ; lực lượng tại chỗ; phương tiện, vật tư tại chỗ; hậu cần tại chỗ) và nguyên tắc “phòng ngừa chủ động, ứng phó kịp thời, khắc phục khẩn trương, hiệu quả”. Bảo đảm công tác di dời, sắp xếp và ổn định đời sống nhân dân vùng thường xuyên xảy ra thiên tai.

- Người dân theo dõi chặt chẽ diễn biến của thiên tai, nghiêm chỉnh chấp hành các mệnh lệnh, hướng dẫn, cảnh báo của chính quyền địa phương các cấp; các cơ quan chức năng. Chủ động nâng cao nhận thức của cộng đồng trong công tác quản lý rủi ro thiên tai, nhất là ứng phó kịp thời với những hình thái thiên tai có cấp độ mạnh, bất thường, cực đoan.

II. CÁC LOẠI HÌNH THIÊN TAI TRÊN ĐỊA BÀN

Huyện Tân Uyên chịu ảnh hưởng của các loại hình thiên tai sau: Giông lốc, sét, mưa lớn, mưa đá, nắng nóng, rét hại, sương muối, sương mù, lũ quét, sạt lở đất, sụt lún đất,...

1. Mưa lớn, ngập lụt

- Là loại hình thiên tai gây thiệt hại lớn nhất; mưa lớn có thể gây lũ ống, lũ quét, trượt sạt lở đất, ngập lụt làm ách tắc giao thông, phá hủy các công trình hạ tầng, nhà cửa, hoa màu của người dân.

- Số đợt mưa lớn xảy ra trên địa bàn huyện trung bình từ: 7÷9 đợt/năm; lượng mưa >100 mm/đợt.

- Phạm vi ảnh hưởng: Trên địa bàn toàn huyện, trong đó chịu ảnh hưởng rất lớn tại các xã: Nậm Cắn, Nậm Sỏ, Mường Khoa,...

- Đánh giá cấp độ rủi ro do mưa lớn xảy ra trên địa bàn: cấp 2.

2. Mưa đá, dông lốc, sét

- Lốc, sét, mưa đá diễn ra vào các tháng đầu mùa mưa, tháng 3, 4, 5 với mức độ mạnh, xảy ra trên phạm vi rộng. Đây là loại hình thiên tai gây tốc mái, đổ nhà cửa, cây cối; gây thiệt hại nặng về sản xuất,...

+ Lốc: Bình quân 1,3 - 1,5 ngày/năm.

+ Mưa đá: bình quân 1,3 - 1,5 ngày/năm (Thường kèm theo gió mạnh, lốc sét).

- Phạm vi ảnh hưởng: Trên địa bàn toàn huyện.

- Đánh giá cấp độ rủi ro do mưa đá và dông lốc xảy ra trên địa bàn huyện:
Cấp 2.

3. Lũ quét, sạt lở, sụt lún đất

- Lũ thường xuất hiện sau khi có mưa lớn hoặc mưa kéo dài nhiều ngày tập trung từ tháng 6 đến tháng 9 với tính chất phức tạp, khó lường. Hiện tượng đất, đá sạt lở do ảnh hưởng từ các đợt mưa kéo dài làm lượng nước trong đất đến mức bão hòa, đặc biệt là tại khu vực đồi, núi có độ dốc lớn hơn 25°, đất yếu, đất bờ rời thường xuyên xảy ra hiện tượng này. Sạt lở đất, đá gây cản trở giao thông, thiệt hại nghiêm trọng đến người và tài sản, sản xuất và các công trình cơ sở hạ tầng.

- Lũ quét thường ít xảy ra trên địa bàn huyện; xảy ra khi lượng mưa >100 mm/đợt hoặc mưa cục bộ tạo dòng chảy lớn.

- Phạm vi ảnh hưởng: Trên địa bàn toàn huyện, tập trung nhiều tại các xã Mường Khoa, Thị trấn, Trung Đồng, Nậm Cắn, Nậm Sỏ,...

- Đánh giá cấp độ rủi ro do lũ quét xảy ra: Cấp 1; đối với rủi ro do sạt lở đất: Cấp 2.

4. Rét đậm, rét hại, sương muối

- Rét đậm, rét hại trên địa bàn huyện thường xảy ra vào các tháng chính đông (tháng 11 năm trước đến tháng 02 năm sau). Trong thời điểm rét đậm, rét hại nhiệt độ có thể xuống thấp gây băng giá, sương muối, sương mù gây cản tầm nhìn trên đường giao thông ảnh hưởng rất lớn đến người, cây trồng, vật nuôi.

- Phạm vi ảnh hưởng: Trên địa bàn toàn huyện.

- Đánh giá cấp độ rủi ro do rét đậm, rét hại xảy ra ở cấp 2, có năm lên đến cấp độ 3.

5. Nắng nóng, hạn hán, cháy rừng do tự nhiên

- Hiện tượng El Nino (pha nóng): Theo nhận định của Tổng cục Khí tượng thủy văn Quốc gia - Bộ Tài nguyên và Môi trường tại Công văn số 501/TCKTTV-QLDB ngày 08/5/2023, hiện tượng El Nino có thể xuất hiện vào nửa cuối năm 2023 và duy trì đến năm 2024 với xác suất khoảng 70- 80%.

- Dự báo tình hình thời tiết từ tháng 6 đến tháng 12 năm 2023: Hiện tượng ENSO (El Nino Southern Oscillation (El Nino - Dao động Nam) để chỉ cả 2 hai hiện tượng El Nino và La Nina và có liên quan với dao động của khí áp giữa 2 bờ phía Đông Thái Bình Dương với phía Tây Thái Bình Dương - Đông Ấn Độ Dương (được gọi là Dao động Nam) để phân biệt với dao động khí áp ở Bắc Đại Tây Dương) chuyển sang trạng thái trung tính trong các tháng từ tháng 5-6/2023, sau đó trong nửa cuối năm 2023 có khả năng chuyển sang pha nóng (El Nino) với xác suất khoảng 70-80% và có thể kéo dài sang năm 2024. Nền nhiệt độ các tháng trong năm 2023 dự báo có xu hướng cao hơn trung bình nhiều năm và nắng nóng có khả năng xảy ra nhiều hơn và gay gắt hơn so với trung bình, số ngày nắng nóng trong năm 2023 xuất hiện nhiều hơn so với năm 2022.

- Nắng nóng trên địa bàn huyện xảy ra vào tháng 5-7 với nền nhiệt độ trong ngày từ 35°C ÷ 39°C, dự báo trong tháng 8/2023, nắng nóng vẫn tiếp tục xảy ra. Đến tháng 9/2023, nắng nóng giảm dần. Tổng số ngày nắng nóng trong năm 7 đến 8 ngày/năm.

- Tình trạng khô hạn xảy ra trên địa bàn huyện chủ yếu vào tháng 12 đến tháng 3 năm sau, độ ẩm đặc biệt thấp vào khoảng tháng 2. Theo thông tin tại các trạm khí tượng trên địa bàn tỉnh Lai Châu, tỷ lệ bốc hơi nước so với lượng mưa thấp, không khí được đánh giá là khá ẩm nên hiện tượng cháy rừng do tự nhiên ít khi xảy ra. Phần lớn các vụ cháy rừng xảy ra trên địa bàn do tình trạng đốt nương làm rẫy hoặc sự bất cẩn của người dân sống gần rừng.

- Phạm vi ảnh hưởng: Trên địa bàn toàn huyện.

- Đánh giá cấp độ rủi ro do hạn hán xảy ra: Cấp 1.

6. Động đất

- Trong những năm gần đây trên địa bàn huyện không có hiện tượng động đất.

- Đánh giá cấp độ rủi ro do động đất xảy ra: cấp 0.

III. CÔNG TÁC ỨNG PHÓ VỚI THIÊN TAI

1. Công tác ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai theo cấp độ rủi ro

1.1 Thiên tai cấp độ 1

a) Chủ tịch UBND cấp xã:

- Có trách nhiệm trực tiếp chỉ huy, huy động nguồn lực tại chỗ để ứng phó kịp thời ngay khi thiên tai xảy ra; báo cáo và chịu trách nhiệm thực hiện chỉ đạo, chỉ huy của các cơ quan phòng chống thiên tai cấp trên.

- Chủ tịch UBND cấp xã được quyền huy động các nguồn lực sau để ứng phó thiên tai:

+ Lực lượng xung kích, Dân quân tự vệ, công an xã, thanh niên, các tổ chức, cá nhân trên địa bàn và các tổ chức, cá nhân tình nguyện;

+ Vật tư dự trữ do nhân dân chuẩn bị; vật tư, trang thiết bị, phương tiện của cấp xã và tổ chức, cá nhân trên địa bàn.

- Các lực lượng tham gia ứng phó thiên tai trên địa bàn cấp xã phải phối hợp chặt chẽ theo sự chỉ huy của Chủ tịch UBND cấp xã hoặc người được ủy quyền. Trong trường hợp vượt quá khả năng ứng phó của cấp xã, Chủ tịch UBND cấp xã đề nghị UBND cấp huyện hỗ trợ.

b) Chủ tịch UBND huyện:

- Có trách nhiệm trực tiếp chỉ huy và huy động nguồn lực theo thẩm quyền để ứng phó thiên tai trong trường hợp thiên tai cấp độ 1 xảy ra trong phạm vi từ hai xã trở lên hoặc khi nhận được yêu cầu trợ giúp của Chủ tịch UBND cấp xã; thực hiện chỉ huy, chỉ đạo của các cơ quan chỉ đạo phòng chống thiên tai cấp trên.

- Chủ tịch UBND huyện được quyền huy động các nguồn lực sau để ứng phó thiên tai:

+ Công an huyện, xã, quân sự huyện, dân quân tự vệ, thanh niên, các tổ chức, cá nhân trên địa bàn và các tổ chức, cá nhân tình nguyện;

+ Vật tư, trang thiết bị, phương tiện của cấp huyện và các tổ chức, cá nhân trên địa bàn.

- Các lực lượng tham gia ứng phó với thiên tai trên địa bàn huyện phải phối hợp chặt chẽ, thống nhất theo sự chỉ huy của Chủ tịch UBND huyện hoặc người được ủy quyền. Trong trường hợp vượt quá khả năng ứng phó của cấp huyện thì Chủ tịch UBND huyện đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh hỗ trợ.

1.2. Thiên tai cấp độ 2

a) Chủ tịch UBND cấp xã:

- Tổ chức thực hiện ứng phó với thiên tai cấp độ 2 xảy ra trên địa bàn theo thẩm quyền; tuân thủ sự chỉ huy của cơ quan cấp trên; hướng dẫn và tổ chức sơ tán người đến nơi an toàn.

- Trong trường hợp vượt quá khả năng ứng phó của cấp xã thì Chủ tịch UBND cấp xã đề nghị Chủ tịch UBND huyện hỗ trợ.

b) Chủ tịch UBND huyện:

- Báo cáo Ban Chỉ huy PCTT&TKCN cấp tỉnh theo quy định.

- Tổ chức thực hiện ứng phó với thiên tai cấp độ 2 xảy ra trên địa bàn theo thẩm quyền; tuân thủ sự chỉ huy của cơ quan cấp trên; hướng dẫn và tổ chức sơ tán người đến nơi an toàn; Chủ tịch UBND cấp huyện quyết định tổ chức cưỡng chế sơ tán trường hợp tổ chức, cá nhân không tự giác chấp hành chỉ đạo, chỉ huy, hướng dẫn sơ tán phòng, tránh thiên tai vì mục đích an toàn cho người.

- Chỉ đạo các địa phương, cơ quan, đơn vị trên địa bàn triển khai ứng phó thiên tai; huy động nguồn lực theo thẩm quyền để ứng phó kịp thời, phù hợp với diễn biến thiên tai tại địa phương, tổ chức thực hiện tốt công tác khắc phục hậu quả thiên tai trên địa bàn theo quy định.

- Chỉ đạo công tác tổng hợp thiệt hại, khắc phục kịp thời hậu quả thiên tai, khôi phục, phục hồi sản xuất, đảm bảo an ninh trật tự, khắc phục ô nhiễm môi trường, khống chế dịch bệnh, ổn định đời sống nhân dân khi thiên tai đi qua; báo cáo Ban chỉ đạo tỉnh về phòng, chống thiên tai để phục vụ công tác chỉ đạo.

- Trong trường hợp vượt quá khả năng ứng phó của huyện thì Chủ tịch UBND huyện đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh hỗ trợ.

1.3. Thiên tai cấp độ 3

a) Chủ tịch UBND cấp xã:

Thực hiện nhiệm vụ theo quy định đã phân công, phân cấp trách nhiệm và phối hợp trong ứng phó rủi ro thiên tai cấp độ 3 phù hợp với tình huống cụ thể tại địa phương; tuân thủ sự chỉ đạo, chỉ huy của cơ quan cấp trên.

b) Chủ tịch UBND huyện:

- Báo cáo và đề nghị Ban Chỉ đạo tỉnh về phòng, chống thiên tai. Chịu trách nhiệm chỉ huy, chỉ đạo và huy động nguồn lực theo thẩm quyền, triển khai các biện pháp ứng phó với thiên tai trên địa bàn huyện; tuân thủ sự chỉ đạo, chỉ huy của cơ quan cấp trên.

- Lực lượng ứng cứu: Quân đội, Công an, Thanh niên xung kích, Dân quân tự vệ, Đội xung kích phòng chống thiên tai cấp xã, các cơ quan, ban ngành huyện và các lực lượng cấp xã được huy động,...

- Trong trường hợp vượt quá khả năng ứng phó của huyện, Chủ tịch UBND huyện báo cáo, đề nghị Ban Chỉ đạo tỉnh về phòng, chống thiên tai hỗ trợ.

2. Công tác ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai theo các loại hình thiên tai

2.1. Đối với mưa lớn, ngập lụt

a) Công tác tổ chức phòng, chống:

- Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện thường xuyên cập nhật, cảnh báo khu vực có nguy cơ mưa dông, lũ quét, sạt lở, sạt lở đất, các khu vực có nguy cơ ngập lụt trên địa bàn huyện do mưa lớn để xác định chi tiết thời điểm, khu vực và phạm vi, quy mô ảnh hưởng, xác định các vị trí di dời dân an toàn.

- Liên hệ với Đài Khí tượng thủy văn tỉnh thường xuyên cập nhật thông tin tình hình thời tiết, khí tượng, thủy văn trên địa bàn huyện, phát tin dự báo, cảnh báo đối với mưa lớn thông qua phương tiện truyền thông đến nhân dân, trước hết là người dân đang sinh sống tại các khu vực xung yếu, ven sông, suối, vùng trũng thấp.

- Các cơ quan thông tin, truyền thông kịp thời cập nhật và thông tin đầy đủ các dự báo, cảnh báo và các nội dung khuyến cáo, hướng dẫn của cơ quan chức năng về các biện pháp phòng, chống để các cơ quan, đơn vị, nhân dân biết và chủ động thực hiện. UBND các xã, thị trấn trực tiếp quản lý địa bàn tổ chức kiểm tra thực địa trước mùa mưa lũ. Thông tin, tuyên truyền, phổ biến kịp thời các phương án, biện pháp chủ động phòng, chống đến các cơ quan, đơn vị, nhân dân trên địa bàn để sẵn sàng thích ứng, tránh tình trạng bị động, lúng túng khi đối phó, xử lý tình huống sự cố, thiên tai.

b) Công tác ứng phó:

- Huy động khẩn cấp về nhân lực, vật tư, phương tiện, trang thiết bị nhu yếu phẩm khác để kịp thời ứng phó với thiên tai.

- Cắm biển báo, bố trí lực lượng nhằm hướng dẫn hoặc chủ động thực hiện việc hạn chế, cấm người và phương tiện qua lại ở những đoạn đường bị ngập, những nơi có dòng chảy xiết và các khu vực nguy hiểm khác.

- Kiểm tra, phát hiện và xử lý sự cố; sẵn sàng triển khai phương án phòng chống lũ cho các công trình phòng chống thiên tai, công trình trọng điểm và công trình đang thi công. Chỉ đạo các đơn vị quản lý hồ chứa nước theo dõi chặt chẽ diễn biến mực nước hồ chứa, tổ chức kiểm tra an toàn các hồ chứa nước trên địa bàn.

- Thực hiện các biện pháp bảo vệ sản xuất, bảo đảm an toàn đối với nhà cửa, công sở, bệnh viện, trường học, cơ sở kinh tế, an ninh quốc phòng.

- Triển khai phương án phòng chống lũ lụt; rà soát các khu dân cư quanh vùng bị ảnh hưởng; thông báo tình hình mưa lũ để Nhân dân chủ động ứng phó. triển khai phương án sơ tán Nhân dân. Hình thức là người dân tự sơ tán là chính, có sự hỗ trợ của lực lượng vũ trang như: Quân đội, Công an,... Ưu tiên sơ tán cho người già, trẻ em, phụ nữ và người bệnh. Đối với các trường hợp tổ chức, cá nhân cố thủ không chịu sơ tán thì tiến hành cưỡng chế.

- Trước mùa mưa lũ, UBND các huyện chỉ đạo tổ chức nạo vét, khơi thông hệ thống kênh, mương, cống tiêu thoát nước trên địa bàn.

- Thực hiện hoạt động tìm kiếm cứu nạn; cứu chữa người bị thương; hỗ trợ lương thực, thuốc chữa bệnh, nước uống và các nhu yếu phẩm khác tại khu vực bị chia cắt, địa điểm sơ tán đến.

- Bảo đảm an ninh, trật tự an toàn xã hội, bảo vệ tài sản của Nhà nước và Nhân dân tại khu vực sơ tán đi và đến.

- Bảo đảm giao thông, thông tin liên lạc, phương án cấp điện đáp ứng yêu cầu chỉ đạo, chỉ huy phòng, chống, ứng phó thiên tai và tìm kiếm cứu nạn.

- Chỉ đạo và tổ chức trực ban nghiêm túc, theo dõi sát diễn biến mưa lũ, báo cáo thường xuyên, kịp thời.

c) Công tác tổ chức khắc phục hậu quả:

- Tiếp tục triển khai công tác tìm kiếm cứu nạn, cứu trợ, hỗ trợ lương thực, thực phẩm, thuốc chữa bệnh, nhu yếu phẩm thiết yếu khác và hỗ trợ tâm lý để ổn định đời sống của người dân.

- Thống kê, đánh giá thiệt hại do thiên tai gây ra, nhu cầu cứu trợ, hỗ trợ và đề xuất phương án khắc phục hậu quả.

- Hỗ trợ giống cây trồng, vật nuôi, vật tư, trang thiết bị, nhiên liệu thiết yếu khác để phục hồi sản xuất.

- Cung ứng vật tư, hàng hóa thiết yếu và thực hiện biện pháp quản lý giá, bình ổn thị trường.

- Thực hiện vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh ở khu vực bị tác động của thiên tai.

- Sửa chữa, khôi phục, nâng cấp công trình phòng, chống thiên tai, giao thông, thông tin, thủy lợi, điện, trường học, cơ sở y tế và công trình hạ tầng công cộng; tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận thức và năng lực của cộng đồng về phòng, chống thiên tai.

2.2. Đối với mưa đá, dông lốc, sét

a) Công tác dự báo, cảnh báo:

- Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện phối hợp với Đài Khí tượng thủy văn tỉnh thường xuyên cập nhật thông tin tình hình thời tiết trên địa bàn huyện, thông

báo rộng rãi, kịp thời cho nhân dân biết về diễn biến thay đổi thời tiết, khuyến cáo người dân chủ động ứng phó.

- Các cơ quan thông tin truyền thông cập nhật và thông tin đầy đủ các dự báo, cảnh báo và các nội dung khuyến cáo, hướng dẫn của cơ quan chức năng về các biện pháp phòng, chống lốc, sét, mưa đá để các cơ quan, đơn vị, nhân dân biết và chủ động thực hiện.

- Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn thông tin, tuyên truyền, phổ biến kịp thời các phương án, biện pháp chủ động phòng, chống đến các cơ quan, đơn vị, nhân dân trên địa bàn để sẵn sàng đối phó, xử lý tình huống sự cố, thiên tai.

b) Công tác ứng phó:

- Xây dựng các công trình, nhà ở kiên cố, chằng chống nhà cửa để tăng độ vững chắc nhằm đề phòng gió lốc. Nếu nhà ở lợp bằng tôn, fibroximăng, ngói có thể chằng lên mái nhà các loại thanh nẹp bằng gỗ, sắt, dây kẽm cỡ lớn hoặc đặt các bao chứa cát để hạn chế tốc mái khi có gió lốc.

- Chặt tia cành, nhánh của các cây cao, dễ gãy đổ, cây nằm gần nhà ở, lưới điện,...; kiểm tra mức độ an toàn, vững chắc của các biển quảng cáo, pa nô, áp phích; các khu vực nhà tạm và các giàn giáo của công trình đang thi công.

- Khi có mưa kèm theo dông, cần sơ tán người già và trẻ em ra khỏi những căn nhà tạm, đến những nơi an toàn, vững chắc hơn; tránh núp dưới bóng cây, trú ẩn trong nhà tạm để bị gãy, đổ gây tai nạn.

- Các giải pháp hạn chế tác hại của mưa đá:

- + Khi xảy ra mưa đá, người dân nên tìm chỗ trú ẩn an toàn, tập trung ở những ngôi nhà mái bằng, mái tôn kiên cố. Nếu ở trong nhà lợp Fibroxi măng thì nên tìm nơi có thể tránh trú như: Gầm bàn, gầm giường, tìm các vật cứng để che đầu đề phòng đá rơi vỡ ngói.

- + Dựng giàn dạng mái hình tam giác bảo vệ cây trồng bằng màng che, chú ý dựng cọc chống chắc chắn để không bị gãy bởi tác động mạnh từ những viên đá có khối lượng lớn rơi nhanh.

c) Công tác tổ chức khắc phục hậu quả: Sau khi xảy ra gió lốc, mưa đá, các cơ quan, đơn vị, UBND các xã, thị trấn theo chức năng, nhiệm vụ khẩn trương huy động lực lượng, phương tiện, vật tư, thiết bị để nhanh chóng xử lý sự cố, khắc phục hậu quả thiên tai, trong đó tập trung một số công việc cấp thiết:

- Khẩn trương cứu nạn, cứu hộ cho người và tài sản.

- Chủ động tiến hành cắt điện cục bộ tại nơi xảy ra sự cố ngay khi phát hiện tình trạng mất an toàn trong vận hành lưới điện do bị ảnh hưởng của gió lốc. Sau khi khắc phục, sửa chữa và đảm bảo chắc chắn an toàn của hệ thống điện thì phải khôi phục lại ngay việc cung cấp điện cho khu vực để nhân dân ổn định sinh hoạt và sản xuất.

- Khẩn trương sửa chữa gia cố công trình, nhà ở dân cư bị hư hỏng, thu dọn cây xanh bị gãy đổ và xử lý vệ sinh môi trường theo quy định.

- Kịp thời cứu trợ các cá nhân, hộ gia đình bị thiệt hại sau thiên tai.
- Thống kê, đánh giá thiệt hại và đề xuất các biện pháp khôi phục sản xuất, kinh doanh, ổn định đời sống cho nhân dân.

2.3. Lũ quét, sạt lở đất, sụt lún đất

a) Công tác dự báo, cảnh báo: Thực hiện như đối với công tác dự báo, cảnh báo áp thấp nhiệt đới, mưa lớn, ngập lụt.

b) Công tác ứng phó:

- Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện, UBND các xã, thị trấn tổ chức trực ban 24/24 giờ, triển khai các phương án ứng phó kịp thời.

- Thường xuyên kiểm tra, rà soát các khu vực có nguy cơ sạt lở tại sông, suối, khe, sườn núi trên địa bàn; cấm biển cảnh báo nguy hiểm sạt lở đất, phân loại mức độ sạt lở đất, đề ra biện pháp xử lý sạt lở phù hợp; trong đó, ưu tiên các vị trí tập trung đông dân cư, các công trình phúc lợi công cộng quan trọng, công trình phục vụ quốc phòng - an ninh; tổ chức tuyên truyền cho nhân dân sinh sống xung quanh biết và chủ động phòng, tránh.

- Thường xuyên kiểm tra và xử lý đối với những trường hợp vi phạm, lấn chiếm trái phép hành lang bảo vệ bờ sông, suối, hồ đập và lập các bến bãi trái phép gây sạt lở trên địa bàn tỉnh.

- Đẩy nhanh tiến độ thực hiện các công trình bảo vệ bờ sông, suối; thường xuyên tổ chức kiểm tra các tuyến kè bảo vệ bờ sông, suối đã được đầu tư xây dựng để kịp thời phát hiện các vị trí xuống cấp, hư hỏng và có kế hoạch duy tu, sửa chữa đảm bảo an toàn công trình nhằm phát huy hiệu quả phòng, chống sạt lở.

- Các cơ quan liên quan, Công an huyện triển khai lực lượng phân luồng, điều tiết, hướng dẫn giao thông nhất là các tuyến đường huyết mạch; cấm biển

báo tại các khu vực, tuyến đường nguy hiểm, có nguy cơ sạt lở để các chủ phương tiện và người dân biết và hạn chế đi lại. Huy động và cung ứng phương tiện vận tải để vận chuyển người, hàng hóa qua các khu vực nguy hiểm bị chia cắt được an toàn; đảm bảo phục vụ công tác cứu hộ, cứu nạn, cứu trợ, cung ứng các dịch vụ cần thiết cho khu vực bị sạt lở đất.

c) Công tác tổ chức khắc phục hậu quả: Thực hiện như đối với công tác tổ chức khắc phục hậu quả áp thấp nhiệt đới, mưa lớn, ngập lụt.

2.4. Đối với rét đậm, rét hại, sương muối

a) Công tác dự báo, cảnh báo:

- Từ những thông tin thời tiết của Đài Khí tượng Thủy văn tỉnh cung cấp các cơ quan truyền thông ưu tiên phát các bản tin diễn biến thời tiết và các chỉ đạo của các cấp về các biện pháp phòng, chống và ứng phó.

- Hình thức truyền thông tin qua hệ thống truyền thanh, truyền hình, mạng xã hội,...

b) Công tác ứng phó:

Triển khai đồng bộ các biện pháp chống rét cho người, gia súc và cây trồng. Đối với người đặc biệt lưu ý đối tượng dễ bị tổn thương như người già, trẻ em, người khuyết tật:

+ Giữ ấm nhà bằng cách đóng kín cửa, sử dụng chăn, đệm, đèn sưởi; tuyệt đối không sử dụng bếp than tổ ong để sưởi trong phòng kín. Khi ra ngoài trời, người dân nên mặc quần áo mỏng nhiều lớp, giữ ấm phần đầu, cổ, ngực, đeo khẩu trang.

+ Phòng, chống rét cho vật nuôi bằng cách che chắn chuồng trại, sưởi ấm, không để gió lùa, mưa hắt, nền trại ẩm ướt, lầy lội; thường xuyên vệ sinh tiêu độc, khử trùng chuồng trại, xử lý chất thải chăn nuôi để tránh dịch bệnh; những ngày rét, không nên chăn thả gia súc, gia cầm ở ngoài trời; nên cung cấp đủ thức ăn, nước uống cho vật nuôi có bổ sung thức ăn tinh (bột ngô, sắn hoặc cám gạo), muối khoáng, men tiêu hóa,...

+ Triển khai biện pháp bảo vệ cây trồng phù hợp, nghiên cứu đề xuất, sử dụng giống cây trồng, vật nuôi thích nghi với điều kiện thời tiết khắc nghiệt; sử dụng ni lông để che chắn mưa, gió; tăng cường kiểm tra, chăm sóc cây trồng, vật nuôi,...

c) Công tác tổ chức khắc phục hậu quả:

- Thống kê, đánh giá thiệt hại và đề xuất các biện pháp khôi phục sản xuất, kinh doanh, ổn định đời sống cho nhân dân.

- Vận động, tiếp nhận và phân phối kịp thời các nguồn hỗ trợ từ các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước cứu trợ cho người dân bị thiệt hại.

2.5. Đối với hạn hán, cháy rừng do tự nhiên

a) Công tác dự báo, cảnh báo:

- Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện thường xuyên cập nhật thông tin tình hình thời tiết trên địa bàn, thông báo rộng rãi, kịp thời cho nhân dân biết về diễn biến thay đổi thời tiết, mức độ nắng nóng, hạn hán, khuyến cáo người dân chủ động chuyển đổi giống cây trồng, vật nuôi, giống thủy sản phù hợp.

- Hạt Kiểm lâm cập nhật bản tin dự báo, cảnh báo cháy rừng do tự nhiên sẵn sàng triển khai các biện pháp ứng phó kịp thời.

- Các cơ quan thông tin đại chúng cập nhật và thông tin đầy đủ các dự báo, cảnh báo và các nội dung khuyến cáo, hướng dẫn của cơ quan chức năng về các biện pháp chống hạn để các cơ quan, đơn vị, nhân dân biết và chủ động thực hiện.

- Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn thông tin, tuyên truyền, phổ biến kịp thời các phương án, biện pháp chủ động phòng, chống đến các cơ quan, đơn vị, nhân dân trên địa bàn để sẵn sàng đối phó, xử lý tình huống sự cố, thiên tai.

b) Công tác ứng phó:

- Điều chỉnh cơ cấu cây trồng, vật nuôi, mùa vụ phù hợp với dự báo, cảnh báo và tình hình diễn biến nắng nóng, hạn hán; Xây dựng kế hoạch sản xuất vụ Đông Xuân hợp lý, bố trí diện tích và cơ cấu, thời vụ gieo trồng phù hợp với năng lực nguồn nước hiện có.

- Vận hành hợp lý hồ chứa nước, công trình cấp nước, ưu tiên cấp nước sinh hoạt; sử dụng tiết kiệm, chống thất thoát nước; Tăng cường công tác nạo vét, gia cố, duy tu sửa chữa hệ thống công trình thủy lợi để đảm bảo đủ cung cấp nước phục vụ sản xuất nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, sinh hoạt, phòng chống cháy rừng. Chuẩn bị phương tiện, trang thiết bị hỗ trợ cấp nước phòng, chống hạn khi cần thiết.

- Tổ chức vận hành các công trình thủy lợi, cung cấp đủ nước phục vụ sản xuất nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, phòng, chống cháy rừng, hạn chế ô nhiễm nguồn nước.

- Tập trung tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện tốt công tác phòng cháy chữa cháy rừng; yêu cầu chủ rừng rà soát hệ thống đường băng cản lửa; tổ chức trực 24/24 giờ trong ngày; bố trí lực lượng canh phòng ở những khu vực trọng điểm có nguy cơ cháy rừng cao để thông tin, xử lý tình huống có cháy rừng xảy ra.

- Triển khai các biện pháp bảo vệ sức khỏe, phòng bệnh, đặc biệt là cho trẻ em và người già.

c) Công tác tổ chức khắc phục hậu quả:

- Xác định mức độ rừng bị thiệt hại sau khi cháy, tổng hợp, báo cáo cấp có thẩm quyền mức độ thiệt hại, giải pháp khắc phục hậu quả, nhu cầu hỗ trợ.

- Thực hiện các giải pháp phục hồi rừng sau khi cháy gồm: Khoanh nuôi xúc tiến tái sinh tự nhiên hoặc có trồng bổ sung rừng mới.

2.6. Đối với động đất

a) Công tác dự báo, cảnh báo

- Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện thường xuyên cập nhật thông tin tình hình động đất và tham mưu, ban hành các văn bản chỉ đạo ứng phó, khắc phục thiệt hại do động đất tới các ngành, các cấp.

- Các cơ quan thông tin đại chúng tuyên truyền, khuyến cáo, hướng dẫn các biện pháp, kỹ năng ứng phó, giảm nhẹ tác hại của động đất nhân dân biết và chủ động thực hiện.

b) Công tác ứng phó

- Ngay khi xảy ra động đất cần phòng, chống hỏa hoạn và đảm bảo đường thoát (khóa các van ga và ngắt điện, mở cửa ra vào và cửa sổ).

- Đánh giá tình hình xung quanh, di chuyển đến nơi an toàn hơn như khu vực trống, tránh xa các cột điện, đường dây điện, tường gạch,...

c) Công tác tổ chức khắc phục hậu quả

- Khẩn trương tìm kiếm người mất tích, cứu chữa người bị thương.

- Trợ giúp hàng hóa, lương thực, thực phẩm thiết yếu, nước sạch nhằm đảm bảo điều kiện sinh hoạt, đời sống cho nhân dân.

- Khắc phục giao thông, cơ sở hạ tầng, tổ chức tiêu độc khử trùng, vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh bùng phát lây lan.

- Tổ chức kiểm kê, đánh giá thiệt hại theo quy định và báo cáo về Ban Chỉ huy PCTT&TKCN cấp trên.

(Chi tiết tại các phụ biểu kèm theo)

IV. PHÂN CÔNG NHIỆM VỤ, TRÁCH NHIỆM THỰC HIỆN

1. Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện

- Tham mưu xây dựng kế hoạch PCTT & TKCN; phương án phòng, tránh, ứng phó thiên tai theo cấp độ rủi ro thiên tai trên địa bàn phù hợp với điều kiện, đặc điểm của địa phương, phê duyệt và thực hiện. Chuẩn bị lực lượng, phương tiện, trang thiết bị sẵn sàng theo phương châm "4 tại chỗ" để huy động ứng cứu kịp thời khi xảy ra thiên tai.

- Phối hợp với UBND các xã, thị trấn rà soát, kiểm tra các vị trí xung yếu, khu vực có nguy cơ cao xảy ra thiên tai trên địa bàn để đề xuất, triển khai các biện pháp phòng ngừa và ứng phó nhằm đảm bảo an toàn tính mạng và tài sản cho người dân và Nhà nước.

- Tăng cường tổ chức tuyên truyền, phổ biến kiến thức, kỹ năng trong phòng, chống, ứng phó thiên tai, cứu hộ, cứu nạn trên địa bàn.

- Tổ chức trực ban để theo dõi, thông báo, cảnh báo và tham mưu kịp thời các biện pháp phòng, chống, ứng phó và khắc phục hậu quả thiên tai. Thực hiện nghiêm chế độ thông tin, báo cáo theo quy định.

- Tổ chức thu, nộp Quỹ phòng, chống thiên tai theo quy định.

2. Đối với các cơ quan, ban ngành, các đơn vị

2.1. Ban Chỉ huy Quân sự, Công an huyện

- Xây dựng và chỉ đạo các đơn vị trực thuộc xây dựng kế hoạch hoạt động tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ;

- Hỗ trợ các địa phương, đơn vị trong công tác tổ chức tập huấn, huấn luyện, diễn tập PCTT&TKCN, cứu hộ, đặc biệt xây dựng lực lượng tại chỗ, trang bị phương tiện, thiết bị, công cụ, hướng dẫn kỹ năng để ứng phó cứu nạn, cứu hộ kịp thời, hiệu quả các tình huống sự cố, thiên tai.

- Thường xuyên kiểm tra và có kế hoạch tổ chức tập kết, quản lý sử dụng các phương tiện, trang thiết bị để tham gia kịp thời, có hiệu quả công tác tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ khi xảy ra thiên tai; đặc biệt là tại các khu vực xung yếu. Sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ PCTT&TKCN theo sự phân công và chỉ đạo của Trưởng Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện.

- Ban Chỉ huy Quân sự huyện phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức diễn tập PCTT&TKCN qua đó nâng cao nhận thức, kỹ năng cho người dân chủ động ứng phó, khắc phục khi thiên tai xảy ra.

2.2. Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Thường xuyên theo dõi tình hình thời tiết (hạn hán, rét đậm, rét hại, sương muối, mưa đá,...) phổ biến, cảnh báo tình hình thời tiết nguy hiểm; khuyến cáo, hướng dẫn người dân chủ động chuyển đổi cây trồng, vật nuôi phù hợp với khí hậu, thời tiết.

- Phối hợp với UBND các xã, thị trấn và các đơn vị liên quan tiến hành kiểm tra, rà soát các khu vực có nguy cơ cao xảy ra thiên tai, tham mưu tổ chức sơ tán, di dời các hộ dân ra khỏi vùng thiên tai đến nơi ở an toàn, cảnh báo các khu vực có nguy cơ sạt lở, lũ quét,...

2.3. Trung tâm Y tế huyện

- Chủ trì bảo đảm chăm sóc y tế, triển khai thực hiện chặt chẽ quy trình giám sát, xử lý và thực hiện nhiệm vụ chuyên môn theo quy định. Chỉ đạo xử lý chất thải y tế bảo đảm vệ sinh môi trường ở các khu vực xảy ra thiên tai.

- Phối hợp chặt chẽ với các lực lượng chủ động tham mưu xử lý kịp thời khi có trường hợp mắc bệnh trong phòng, chống dịch. Hướng dẫn Trạm y tế các xã, thị trấn thực hiện nhiệm vụ chuyên theo quy định.

2.4. Phòng Kinh tế - Hạ tầng

- Tham mưu chỉ đạo các chủ hồ, đập thủy điện tổ chức vận hành hồ chứa theo quy trình được duyệt, xây dựng và triển khai thực hiện các phương án bảo vệ an toàn hồ, đập, phương án phòng chống lũ, lụt theo quy định.

- Xây dựng kế hoạch dự trữ nguồn hàng hóa nhu yếu phẩm đảm bảo khi có tình huống thiên tai xảy ra. Phối hợp các xã, thị trấn, cơ quan, đơn vị kiểm tra bảo đảm giao thông thông suốt phục vụ công tác cứu hộ, cứu nạn, sơ tán dân; điều phối, kiểm soát an toàn giao thông ở khu vực xảy ra thiên tai.

- Hướng dẫn người dân vùng thường xuyên chịu ảnh hưởng của thiên tai về kỹ thuật chằng chống nhà cửa đảm bảo hạn chế thiệt hại.

2.5. Phòng Tài nguyên và Môi trường

Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan lập kế hoạch, tổ chức tăng cường kiểm tra, tuần tra, khai thác tài nguyên như cát, đá, sỏi,...trên các sông suối để có biện pháp chấn chỉnh, xử lý kiên quyết các trường hợp lấn chiếm, khai thác không phép, trái phép gây sạt lở bờ sông, cản trở dòng chảy; tham mưu bố trí quỹ đất để bố trí, sắp xếp dân cư do ảnh hưởng do thiên tai.

2.6. Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội

Tham mưu, tổ chức thực hiện tốt các chính sách của Chính phủ, của Tỉnh về hỗ trợ đối với các gia đình bị thiệt hại do thiên tai. Hướng dẫn UBND các xã, thị trấn giải quyết các chính sách, chế độ trợ giúp đột xuất cho các đối tượng bị ảnh hưởng bởi thiên tai theo quy định.

2.7. Phòng Tài chính - Kế hoạch

Dự trù kinh phí dự phòng để cứu trợ Nhân dân khi thiên tai lớn xảy ra. Có trách nhiệm giải quyết, hướng dẫn sử dụng kinh phí phòng, chống, giảm nhẹ thiên tai, TKCN đảm bảo kịp thời, có hiệu quả.

2.8. Phòng Giáo dục và Đào tạo

Chủ trì, phối hợp với UBND các xã, thị trấn và các đơn vị liên quan tổ chức tuyên truyền cho giáo viên và học sinh các cấp học về kiến thức thiên tai và biện pháp phòng, chống, ứng phó thiên tai.

2.9. Điện lực Tân Uyên

Tăng cường kiểm tra hệ thống truyền tải, thiết bị điện, trạm biến thế, công trình điện lực; đồng thời xử lý khắc phục nhanh chóng sự cố đường dây tải điện bị hư hỏng, đảm bảo cung cấp điện ổn định, liên tục và an toàn.

2.10. Ban QLDA XDCB và HTBT DD TĐC huyện

Rà soát tiến độ thực hiện của các dự án, đẩy nhanh tiến độ thi công và có phương án ứng phó kịp thời với tình huống bất lợi khi thiên tai xảy ra, đảm bảo an toàn cho công trình.

2.11. Trung tâm Viễn thông Tân Uyên; Viettel Tân Uyên

Đảm bảo mạng thông tin phục vụ công tác phòng, chống thiên tai, tìm kiếm cứu nạn trên địa bàn huyện thông suốt trong mọi tình huống.

2.12. Phòng Văn hóa và Thông tin; Trung tâm Văn hóa, Thể thao - Truyền thông huyện

Tăng cường công tác truyền tin, phổ biến các thông tin dự báo, cảnh báo tình hình diễn biến thời tiết, thiên tai, các chủ trương, chỉ thị, chỉ đạo về công tác phòng chống thiên tai một cách nhanh chóng, kịp thời, chính xác; phối hợp với các cơ quan liên quan tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến cho Nhân dân những kiến thức cơ bản về phòng, chống và giảm nhẹ thiên tai.

2.13. Các cơ quan, đơn vị khác

Theo chức năng nhiệm vụ của ngành mình có trách nhiệm xây dựng kế hoạch PCTT cụ thể để chủ động ứng phó với thiên tai và chi viện cho đơn vị khác khi có yêu cầu.

2.14. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể huyện và; Hội Chữ thập đỏ

- Phối hợp với Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện trong việc tuyên truyền, phân bổ các nguồn hàng hóa, nhu yếu phẩm và tài chính hỗ trợ các xã, thị trấn khắc phục hậu quả thiên tai.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền đến các đoàn viên, hội viên và Nhân dân để nâng cao nhận thức và ý thức nhằm thực hiện tốt công tác phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn trên địa bàn huyện.

3. Ủy ban nhân dân cấp xã, thị trấn

- Xây dựng Kế hoạch PCTT&TKCN; phương án ứng phó với thiên tai theo cấp độ rủi ro thiên tai xảy ra trên địa bàn phù hợp với điều kiện, đặc điểm của địa phương, phê duyệt và thực hiện.

- Thực hiện công tác phòng, chống, ứng phó và khắc phục hậu quả thiên tai tại địa bàn quản lý theo chức năng, nhiệm vụ được giao; những vấn đề vượt thẩm quyền, UBND cấp xã đề nghị UBND cấp huyện hỗ trợ, giải quyết.

- Ủy ban nhân dân cấp xã bị thiệt hại do thiên tai có trách nhiệm kiểm tra, thống kê, đánh giá nhanh và báo cáo kịp thời bằng văn bản cho cơ quan cấp trên theo quy định.

- Tổ chức thu, nộp Quỹ phòng, chống thiên tai theo quy định.
